

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Remiss av SOU 2022:33 - Om prövning och omprövning – en del av den gröna omställningen

Er beteckning: M2022/01389

Länsstyrelsen anser att utredningen är genomarbetad och innehåller många bra förslag som sammantagna kommer att leda till en effektivare miljöprövning. Länsstyrelsen har följande synpunkter.

4 Enklare att ändra en verksamhet – miljönyttan styr kravnivån

4.1.2 Gränsen mellan tillstånds- och anmälningsskyldighet tydliggörs

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag. I skälen till förslaget anges att det ”innebär att det krävs tillstånd för en ändring om den inte ryms inom tillståndets ram”. Länsstyrelsen anser att det finns en risk att den formuleringen kan tolkas som att en ändring som till exempel utgörs av en helt ny C-verksamhet inte ryms inom tillståndets ram och därför alltid är prövningspliktig. En rakare formulering skulle kunna vara att en anmälningsskyldig ändring inte får strida mot tillståndet. Länsstyrelsen anser dock att den föreslagna författningsändringen är godtagbar (tillståndsskyldighet ska gälla vid ändringar om ”ändringen påverkar tillståndets omfattning eller tidigare meddelade särskilda villkor”) om den följs av tydlig vägledning.

4.1.3 Begreppet ”betydande miljöpåverkan” ska användas vid bedömning av omgivningspåverkan

Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att förslaget innebär att taket för tillståndsskyldighet på grund av omgivningspåverkan kommer att höjas. Länsstyrelsen delar också uppfattningen att det finns fördelar med att använda tydliga och enhetliga begrepp i miljöbalken. Däremot anser Länsstyrelsen att utredningen har underskattat problemet med tillämpningen av kriterierna som ska användas för att bedöma om en verksamhet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Kriterierna i miljöbedömningsförfattningen anger vilka omständigheter som ska beaktas men kriterierna anger inte på vilket sätt dessa omständigheter ska beaktas dvs. det framgår inte var gränsen går för att en omständighet ska kunna anses innebära en betydande miljöpåverkan. De beslut som i dag fattas utifrån kriterierna i samband med undersökningssamråd är inte

överklagningsbara och det finns därmed inte heller någon rättspraxis för bedömningen utifrån kriterierna. Länsstyrelsen anser att en förutsättning för att genomföra utredningens förslag är att det tas fram tydlig nationell vägledning om tillämpningen av kriterierna. Detta för att få en likartad tillämpning i hela landet.

4.1.4 En nedre gräns för anmälan av ändring av tillståndspliktig verksamhet införs

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag. En nedre gräns för anmälan förhindrar onödig administration både för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter. Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att den nedre gränsen bör vara den samma som för en anmälningspliktig C-verksamhet.

4.1.5 Utrymmet att ändra villkoren för en verksamhet blir större

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

4.1.6 Det införs inget fjärde spår med så kallad B-anmälan men vissa förenklingar införs för verksamheter med liten miljöpåverkan

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag. Länsstyrelsen förordar dock att begreppet "liten miljökonsekvensbeskrivning" ersätts med "miljöbeskrivning" i stället för "förenklat underlag". Miljöbeskrivning är ett begrepp som tydligare motsvarar de uppgifter som ska redovisas.

5 Obligatorisk omprövning för moderna miljövillkor

5.1.1 Tidsbegränsning som huvudregel införs inte

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag. Länsstyrelsen delar utredningens uppfattning att befintliga regler om tidsbegränsning inte bör ändras.

5.1.2 Obligatorisk omprövning av miljöfarlig verksamhet för moderna villkor införs

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag. Länsstyrelsen anser dock att det bör förtydligas att den obligatoriska omprövningen för moderna villkor ska göras samlat för hela verksamheten och omfatta samtliga villkor och bestämmelser i beslut som gäller för en verksamhet där grundtillståndet är 40 år. Även enskilda villkor som har ändrats och villkor som har beslutats i samband med ändring av verksamheten efter att grundtillståndet meddelades bör omfattas av den obligatoriska omprövningen. I annat fall kan en verksamhet komma att ha många olika beslut vilket riskerar att det blir otydligt vad som gäller både för verksamhetsutövare och tillsynsmyndigheter.

Länsstyrelsen anser dessutom att det bör vara krav på att genomföra en miljöbedömning inför en obligatorisk omprövning, se Länsstyrelsens synpunkter under 5.1.4.

5.1.4 Inget krav på miljökonsekvensbeskrivning för obligatorisk omprövning för moderna miljövillkor

Länsstyrelsen avstyrker utredningens förslag. Länsstyrelsen anser att samrådsprocessen är en viktig förutsättning för att åstadkomma en effektiv prövning, se Länsstyrelsens synpunkter under 6.1.1 och 6.1.2

5.1.5 Tillsynsmyndigheten ska göra en översyn av tillstånd

Länsstyrelsen är positiv till att införa ett system för regelbunden översyn av tillstånd. Länsstyrelsen anser dock att ansvaret för att ta fram underlag och bedöma behovet av omprövning ska ligga på verksamhetsutövaren och inte på tillsynsmyndigheten. Det kan till exempel genomföras genom ett krav på redovisning vart 10:e år i samband med verksamhetsutövarens miljörapportering. Gällande bestämmelser för omprövning i 24 kap. 5 § miljöbalken har visat sig vara svåra att tillämpa och som framgår av utredningen görs väldigt få omprövningar i dagsläget. Utredningen föreslår inga avgörande författningsändringar i 24 kap. 5 § miljöbalken och Länsstyrelsen befarar att den regelbundna översynen kommer att bli svår att verkställa med utredningens förslag.

5.1.6 Fler grunder för omprövning av tillstånd och villkor införs

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

5.1.7 Ingripande villkor kan meddelas för att följa EU-rätten

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

5.1.8 Möjlighet till giltighetsförlängning av befintliga tidsbegränsade tillstånd införs

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

5.1.9 26§ lagen om införande av miljöbalken tas bort

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

6 De statliga förvaltningsmyndigheternas roll i miljöprövningen

6.1.1 Stärk länsstyrelsens roll som nav och aktiv samrådspart samt 6.1.2 Utöka kraven på samrådsredogörelsen

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag att förtydliga och stärka Länsstyrelsens roll i samrådet. Länsstyrelsen delar utredningens slutsats att en väl fungerande samrådsprocess är en viktig faktor för att underlätta det fortsatta prövningsförfarandet och för att åstadkomma en effektiv prövning. Under samrådet får verksamhetsutövaren på ett tidigt stadium reda på viktiga synpunkter (från närboende, myndigheter m.fl.) att ta hänsyn till när ansökan ska upprättas. En väl genomförd samrådsprocess är ett effektivt sätt att undvika onödiga missuppfattningar, sena krav på kompletteringar och problem med överklaganden som följd.

Länsstyrelsen är dock tveksam till förslaget att Länsstyrelsen i samrådsskedet ska redogöra för andra myndigheters olika uppfattningar vad gäller väsentliga miljöeffekter och hur de har hanterats.

Länsstyrelsens erfarenhet är att de nationella myndigheterna sällan lämnar synpunkter på enskilda verksamheter i samrådsskedet. När samrådsunderlaget lämnas in till Länsstyrelsen är det i allmänhet i ett tidigt skede av verksamhetsutövarens planeringsprocess och i många fall kan det vara oklart hur den slutliga ansökan kommer att se ut. Ett förfarande där Länsstyrelsen ska inhämta yttranden riskerar att väsentligt förlänga den tid som åtgår för samrådsprocessen. Länsstyrelsen bedömer att det är betydligt mer effektivt att de nationella myndigheterna publicerar vägledning inom områden där det kan krävas specifik sakkunskap.

Länsstyrelsen avstyrker utredningens förslag att Länsstyrelsen ska kunna redogöra för vilken uppfattning om väsentliga miljöeffekter som den kommunala nämnden som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet (i många fall tillsynsmyndigheten) har och hur den kommunala nämndens uppfattning har hanterats. Länsstyrelsen anser att den kommunala nämnden bör ha en självständig roll i samrådet.

6.1.5. Begränsa inte möjligheten att föra in nya omständigheter vid överklagande

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

8 Ett särskilt stöd till klimatprojekt

8.1.1 En klimatstyrka ger länsstyrelsen handläggarstöd

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

8.1.2 Ett kunskapscentrum samlar miljötekniskt kunnande

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

8.1.3 Ett begränsat förtursförfarande är inte ändamålsenligt

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag.

9 Andra förslag för en mer effektiv miljöprövning

9.1 Regeringens tillåtlighetsprövning ska göras tidigt i processen

Länsstyrelsen ser behov av vägledning om hur kriterierna i 17 kap. 3 § miljöbalken ska bedömas. Enligt gällande regler ska regeringen underrättas om Länsstyrelsen under ett samråd får kännedom om att en verksamhet förbereds som kan antas kunna bli föremål för tillåtlighetsprövning efter förbehåll enligt 17 kap. 3 § miljöbalken (26 § miljöbedömningsförordningen). I dag råder osäkerhet om vilka verksamheter som berörs eftersom det saknas vägledning om hur kriterierna i 17 kap. 3 § miljöbalken ska bedömas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av vikarierande Landshövding Ulrica Gradin med miljöskyddshandläggare Britt Halling som föredragande. I den slutliga handläggningen har också vikarierande Länsråd Åsa Halldorf och funktionsledare för miljöskydd Charlotte Arketeg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.